

ANALIZA STRUCTURALĂ INTEGRATĂ A SISTEMELOR TERITORIALE EMERGENTE

(Rezumatul tezei de abilitare)

Teza de abilitare, intitulată *Analiza Structurală Integrată a Sistemelor Teritoriale Emergente* este încadrată în domeniul **Geografie** și reprezintă o scurtă sinteză a rezultatelor cercetărilor științifice, realizate la nivelul grupurilor de lucru, pe care le-am coordonat și în care am activat, după finalizarea tezei de doctorat. De asemenea, această lucrare cuprinde o serie de preocupări personale pentru dezvoltarea sau aplicarea unor metode de analiză ale contextului dinamic, în care sistemele teritoriale emergente evoluează. În managementul integrat al teritoriului, analiza structurală a componentelor acestuia constituie un element extrem de important, pentru elaborarea unor strategii coerente de dezvoltare, pe termen mediu și lung.

În cadrul acestei lucrări sunt prezentate doar o parte a rezultatelor cercetărilor, care au fost publicate în revistele importante din fluxul principal de publicații și care au fost diseminate în cadrul unor conferințe științifice internaționale, organizate în țară sau în străinătate.

Din punct de vedere structural, teza de abilitare abordează patru direcții majore de cercetare: procesul de emergență, economiile creative, fenomenul turistic și dezvoltarea teritorială. În cadrul acestora au fost urmărite: aspectele teoretice, cele metodologice, precum și rezultatele obținute.

Analiza proceselor complexe de emergență în sistemele teritoriale – reprezintă prima direcție abordată în cadrul tezei de abilitare, un subiect de actualitate și totodată o provocare majoră în cadrul studiilor de geografie, mai ales în cadrul celor de geografie umană. Fenomenul de emergență în cadrul sistemelor teritoriale, a fost pentru prima dată abordat și dezvoltat personal, în cadrul unui proiect de cercetare post-doctorală, în care am participat cu tema – Managementul structurilor spațiale emergente din zona metropolitană a Bucureștiului. Elementele de originalitate, care stau la baza studiilor și cercetărilor axate pe emergență, constau în analiza detaliată a acestui fenomen, ce caracterizează în prezent, noile forme ale procesului de dezvoltare teritorială. S-a observat faptul că acest fenomen este mai bine conturat în cadrul marilor centre urbane din țările aflate în tranziție. Din punct de vedere teoretic s-a urmărit individualizarea structurilor spațiale emergente, caracterizarea acestora, precum și modul de inter-relaționare dintre componente.

Cea de-a doua direcție majoră de cercetare o reprezintă Analiza economiilor creative, ca parte componentă a sistemului economic complex, din cadrul economiilor locale. Economii creative sau industriile creative, cum mai sunt denumite în literatura de specialitate, au fost dezvoltate pe la începuturile anilor '90 și reprezintă acele activități productive elitiste, bazate pe producția și utilizarea de cunoștințe superioare și informație în diferite forme: media și publicitate, artă, educație, cercetare și inovare, și multe altele. În cadrul acestora s-au realizat analize ce au avut ca punct de plecare evoluțiile principalilor indicatori economici (număr de firme, de salariați, cifră de afaceri și profit), pe serii de date anuale din anul 2000 și până în 2014. De asemenea, aceste activități creative pot fi considerate drept un real indicator de dezvoltare pentru economiile locale, constituindu-se uneori drept motoare de dezvoltare economică.

Analiza fenomenului turistic – reprezintă o direcție de cercetare mai veche, abordată din anii studenției. Fenomenul turistic, complex în structură, a fost analizat atât la scară națională, dar și regională sau locală. Studiile întreprinse au stat la baza elaborării unor ghiduri turistice, a unor capitole de metodologie în analiza fenomenului. Au fost abordate și aspecte de ordin calitativ, privind calitatea serviciilor în turism, și modul cum aceasta influențează dinamica fenomenului în ansamblu. Alte

analize au fost focalizate pe formele și tipurile de turism, cum ar fi turismul de weekend, turismul sportiv.

O altă direcție importantă de cercetare, abordată în teza de abilitare a candidatului se adresează Analiza evoluției spațiale a suprafețelor de pădure, una din principalele resurse naturale afectate de exploatarea economică. Studiile abordează ariile defrișate, cele împadurite sau cele regenerare, în strânsă legătură cu activitățile economice conexe, analizate la nivel de cod CAEN de patru cifre. Activitățile economice au fost analizate în dinamică, principalele componente analizate fiind numărul de companii, numărul de salariați, profitul și cifra de afaceri.

Ultima direcție de cercetare abordată în cadrul tezei de abilitare face referire la Dezvoltarea teritorială, un aspect important, ce impune provocări majore specialiștilor din diverse domenii ale științei. În cadrul acestei direcții au fost urmărite aspecte legate de dezvoltarea policentrică la nivel național sau regional, stabilind ierarhii ale centrelor urbane analizate.

Rezultatele obținute au fost diseminate în cadrul unor conferințe internaționale de înalt prestigiu, dar și publicate în reviste, indexate în ISI Thomson Reuters.

Partea a doua a tezei de abilitare prezintă direcțiile viitoare de dezvoltare în plan științific și didactic:

În plan științific sunt vizate următoarele direcții de cercetare: analiza economiilor (industriilor) creative; analiză fenomenului turistic; analiza proceselor emergente în sistemele teritoriale; analiza impactului aridizării asupra economiilor locale; analiza evoluției suprafețelor forestiere și impactul economic al acestora, precum și analiza efectelor migrațiilor asupra țărilor emițătoare, întrucât multe analize sunt axate preponderent pe efectele asupra țărilor receptoare de migranți.

Teme de cercetare vor fi propuse spre finanțare în cadrul unor proiecte științifice. Acestea vor fi derulate prin CAIMT, entitate de cercetare din cadrul Facultății de Geografie a Universității din București.